

Jóannes Eidesgaard, formaður í Javnaðarflokkinum:

- Danir vilja verja sín óhepna leiklut í bankamálinum

Tað er rímligt at úrslitið av bankamálinum hevur ávirkan á skuldina, men tann spurningurin eigur at vera avgjördur, sum eitt framhald av endurgjaldinum fyri bankamálið, sigur Jóannes Eidesgaard

DAGNY JOENSEN

- Alt bendir á - við vitjanini hjá Lykktøft, figgjarmálaráðharran, at danska stjórnin vil gera endurgjaldið fyri bankamálið so lágt sum møguligt, fyri at skáka sær undan at hava skyldina av at hava lumpað føroyingar.

Tað heldur Jóannes Eidesgaard er ein av orsökunum til at Lykktøft kom til Føroya at tosa við Landsstýrið, í royndini at fáa øll samráðingarmáli niðri undir einum.

Hann heldur tað ikki vera lógið, at danir vilja avgreiða málini sum skjótast. Nú er so langt fráliðið og málið sum blokstuðul og uttanlandsskuldin áttu at verið avgreitt í fjór, eins og nærum hálvt ár er liðið, síðan bankakanningin kom. Hann heldur eisini, at tað er lagaligari at fáa øll málini avgreidd undir einum, men at so eiga treytir at verða settar fyri raðfylgjunni av samráðingarevnum.

Fyrst bankamálið

- Fyri føroyingar er tað umráðandi at bankamálið verður hildið fyri seg, tí úrslitið av hesum hevur ávirkan á skuldarspurningin, sum eigur at verða framhald av bankamálinum.

- Tað er av stórumtýðningi fyri Føroya fólk, at vit fáa virðiligt úrslit í bankamálinum. Fyri danir hevur tað týðning, at teir fáa sín óhepna leiklut í bankamálinum at sýnast so lítlan sum til ber. Tí vil danska stjórnin heldur minka skuldina, enn um endurgjaldsupphæddina.

- Høvdur tað ikki týðning fyri føroyingar at fáa skuldina burtur?

- Jú, gaman í, hvar peningurin kemur frá, hevur fyrri so vítt ongan týðning.

- Hinevni er bankamálið rettiliga prinsipielt fyri okkum. Atburðurin hjá dønnum prógvar, at teir vilja krógva seg í bankamálinum, tí bankakanningin vísir týðiliga, hvussu føroyingar vóru togaðir í blindum av donskum myndugleikum.

- Tað má ikki fara aftur við borðinum uttan víðari. Tí haldi eg tað vera neyðugt at bankamálið fær eitt sjálvsstøðugt endaligt úrslit, áðrenn samráðst verður umhini málini, sigur Jóannes Eidesgaard.

Hann heldur kortini, at eitt positivt úrslit var við vitjanini hjá Lykktøft, tá hann í Sosialinum viðgongur at danir vistu ov lítið um føroysk viðurskipti fyri fimm árum síðan, tó at hann kortini ivast, um teir vita meir í dag. Tí er tað týðningarmesta uppgávan hjá føroysku umboðunum á Fólkatingi, at kunna danir um okkara viðurskipti.

- Fyri okkum, sum vóru í Landsstýrinum í 1993-94, og upplivdu eitt satt ráðaløysi, av tí at danir einki vistu um føroysk viðurskipti, hevur tað øgeliga nógv at týða, hvørjar avleiðingar verða av bankamálinum. Tað fær ávirkan,

hvussu vit frameftir fara at samskipta við danir, sigur Jóannes Eidesgaard.

- Men greitt er, at nógvar sár standa eftir, og at tey ikki verða lekt frá einum degi til annan. Fær bankamálið eina heiðurliga loysn, fáa vit kanska betur samskipti frameftir.

Tryggja okkum betur

Tað skerft ikki burtur, at tað frameftir fara at leggja í undirvitskuna, at neyðugt verður at tryggja okkum betur enn higartil í samskiptinum millum Danmark og Føroyar.

Jóannes Eidesgaard heldur, at tað var í so framliggt av Mogens Lykktøft at

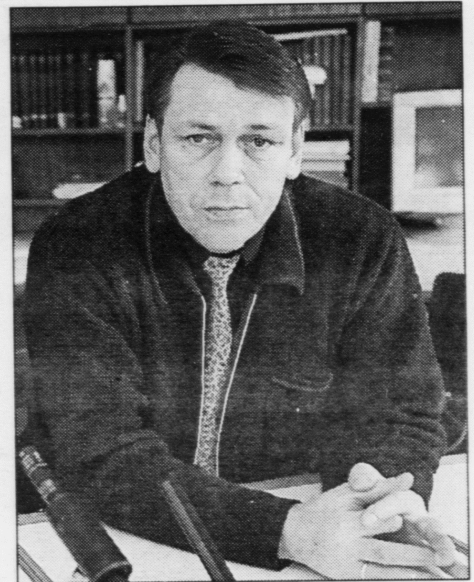
koma hendavegin, og heldur ikki, at tað var rætt, tá Landsstýrið valdi at taka ímóti honum.

- Danski figgjarmálaráðharrin átti ikki at sloppið á fund við Landsstýrið, eins og fyrri at fáa teir í góðhyri og hervedi seta góðan dóm á komandi samráðingarnar.

- Hetta er avgjört ein liður í eini stórra ætlan hjá Lykktøft. Hann veit hvørji stig skulu takast, og ger einki av óvart, sigur Jóannes Eidesgaard.

Hann heldur, at Lykktøft gav Landsstýrinum høvi at siga sínar hugsan, fyrri aftaná at sleppa at biða um fyrigeving.

- Tað er lógið at danir eru

- Vitjanin hjá Lykktøft er avgjört ein liður í eini stórra ætlan. Figgjarmálaráðharrin veit hvørji stig skulu takast, tí hann ger einki av óvart

ótolnir, men eg skilji ikki løgmann, at hann nú drálar: - Undan valinum var Fólkaflokkurin altráður eftir at fara undir samráðingarnar, og nú, flokkurin hevur leidsluna í Landsstýrinum, og hevur Tjóðveldisflokkinn altrá sær, við Høgha Ho-

ydal, landsstýrismanni, sum ikki hevur gjørt annað enn at kanna bankamálið, er tað lógið at teir ikki eru farnir til samráðingaborð.

- Teir áttu at verið fult út til reiðar at fara undir samráðingarnar, sigur Jóannes Eidesgaard.

Edmund Joensen, tingmaður:

Landsstýrið kom til skorin klæðir

- Brúkar Anfínn Kallsberg samráðingarplegggið, sum liggur klárt í Tinganesi, ívíst eg onga løtu í, at føroyingar fáa eina heiðurliga loysn við danir, sigur fráfarni løgmaðurin

DAGNY JOENSEN

- Eitt væl fyrireikað samráðingarplegg, sum væl virkandi embætismanna-

verk hevur gjørt, er besta prógv um, at føroyingar kunnu fáa heiðurligt úrslit, tá Landsstýrið og danska stjórnin setast við samráð-

ingaborðið.

Tað sigur Edmund Joensen í viðmerking til vitjanina hjá Mogens Lykktøft í vikuskiftinum.

Spurdur hvat Edmund Joensen heldur um at samráðast skal um bankamálið, uttanlandsskuldina og blokstuðulin undir einum, og ikki sum gamla Landsstýrið ikki hevði ætlanir um at gera hvørt fyrri seg, sigur Edmund Joensen:

- Bankamálið og uttanlandsskuldin eru tvey mál í somu sök, og tey kunnu væl samráðast undir einum.

- Hinevni er blokstuðulin mál fyrri seg. Hetta er afturvendandi mál, sum verður samráðst um á hvørjum ári.

Blokstuðulin fyrri seg

- Hesaferð er tó ein munur í blokstuðulusskipanini. Tað hevur ligið á láni síðan 1970 at fáa blokstuðulin í fasta legu. Tað hevur ein embætisbólkur í Tinganesi arbeitt við. Eitt púra klárt upplegg fyriliggur, sum bara biður eftir at vera staðfest, sigur Edmund Joensen. Hann heldur, at um blok-

Jóannes Eidesgaard sigur, at bankamálið er prinsipielt fyri føroyingar: - Fyri okkum, sum vóru í Landsstýrinum í 1993-94, upplivdu eitt satt ráðaløysi, av tí at danir einki vistu um føroysk viðurskipti. Myndin er frá samráðingunum